

ARNHEMISCHE COURANT

WOENSDAG 27 SEPTEMBER.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal in de week wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is, van een tot en regels f1.00, en voor elken regel daarboven 25 centen, behalve 35 centen regelrecht, voor elke plaatsing.

Binnenlandsche berigten.

ENGLAND.

Londen, 27 sept. Onze bladen van heden zijn vol van bijzonderheden en beschrijvingen van den terugtocht van de aankomst te Woolwich van H. M. onze koningin, alsmede van hoogstderzelver terugkomst op het paleis van Windsor, op dinsdag 11 ten half vier ure.

— Uit Zuid-Wallis blijven de berigten nog altijd onzeker, de verwoestende branden waren er nog steeds in ihren gang, en uit Swansea wordt geschreven, dat Carmarthenshire en Cardiganshire waarschijnlijk onder de krijgswet gesteld zouden worden; ook vernamen wij, dat er tot het vonnissen der gevangenen eene speciale commissie benoemd zou worden; de registers, die dezelve zouden uitmaken, waren evenwel nog niet benoemd.

Londen, 29 sept. H. M. heeft prins *Albert*, kapitein-generaal en kolonel van de artillerie-compagnie in plaats van wijlen den hertog van *Sussex* tot veld-marschalk verheven.

Z. K. H. prins *Alexander der Nederlanden*, door baron *Sloet* vergezeld, is uit Schotland op Alwick-Castle aangekomen; waar hoogstdezelfs een bezoek bij den hertog en de hertogin van *Northumberland* heeft afgelegd. Z. K. H. zal nog andere onzer edelen op die streken bezoeken. Laastleden donderdag heeft de hertog van *Richmond* een groot bal op zijn kasteel ter eere van zijn doorlichtigen gast gegeven.

FRANKRIJK.

Paris, 22 sept. Over het algemeen schijnt het, dat de Barceloner junta meer toeloop van officieren en onder-officieren erlangt, dan van soldaten. Zij heeft ten minste besloten, dat er uit officieren en onder-officieren, die haar hune diensten komen aanbieden, een afzonderlijk korps gevormd zal worden; waaraan men den naam van 'sheiligen krijgskorps' zal geven. Om aan de werkende volksklassen arbeid te verschaffen is de junta voornemens te verklaren, dat alle fabriekanten, welke hune fabrieken niet binnen vier dagen tijds heropend zullen hebben, als vijanden des vaderlands beschouwd zullen worden. Van haren kant heeft de Madridsche regering raadzamen gecoocht, het terugkomen der uitgeweken Carlisten als op dit oogenblik nadeelig voor de rust des lands kananda worden, voorloopig op te schorten, en derhalve de Spaanschen consul te Bordeaux gelast, aan allen, die in de amnestie van 1841 begrepen zijn, geene paspoorten meer af te laten nemen; en geene reis te maken van Frankrijk is op het punt om niet te worden uit te geven, gedrukt op een met bijzondere kunnig vervaardigd papier, voorzien van watermerken, welke het meer tijd en bekwaamheid kosten zou om na te maken, dan dat men wettelijkerwijs kan ontgaan; dat vervalschers daarvan zouden willen of kunnen profiteren.

Paris, 27 sept. Er is veel sprake van een *situatie* tusschen den heer *Guizot* betreffende de Spaansche passagiers, die heden ontranger, en welk officieel stuk gezegd wordt, geene kans heeft meer over te laten omtrent de vreesige gesteldheid, waarin zich het tegenwoordige Madridsche gouvernement bevindt.

De heer *Guizot* wordt aanstaanden dinsdag of woensdag te *Paris* verwacht. Er worden in dit oogenblik bij de *Fransche* legatie toebereidsen ter zijner ontvangst gemaakt.

Intusschen schijnt hij slechts in hoedanigheid van buitengewoon gezant te *Paris* te zullen komen, en

Binnenlandsche berigten.

Gravenhage, 25 sept. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene keninklijke boodschap, strekkende tot intrekking van de aangeboden ontwerpen nopens de successie en eene belasting op sommige inkomsten.

Ook is ingekomen eene missie van Z. Exc. den minister *ad interim* met de financiën belast, strekkende tot wijziging der voordragt nopens de middelen voor de staatsbegroting.

Dezelve houdt bepaling in, dat zal worden *geheven* eene algemeene belasting op de inkomsten, nader bij de wet te regelen en te heffen tot een bepaald bedrag van f5,250,000.

Ook is in deze zitting verslag uitgebragt door de commissie, belast met rapport uit te brengen over het adres van den heer *Alpherts*, med. doctor te Calenborg. De meerderheid der commissie heeft voorgesteld, dit adres ter griffie neder te leggen. De Kamer heeft zich daarmee niet vereenigd, en is besloten omtrent dat verzoekschrift over te gaan tot de orde van den dag.

De *betrekkende* over de begrotings-wetten blijft bepaald op morgen ochtend toe 11 ure.

Wij hebben dagbladen van de *Koop de Goede Hoop* tot 16 juni ontvangen. Het overschrijden der grenzen door de *Kaffers* had sedert geruimen tijd groote ongerustheid ingeboezemd, zoodat men nu zeer verheugd was te vernemen, dat de autoriteiten eindelijk besloten hadden, omtrent zeshonderd man troepen, in vier verschillende afdelingen, onder het opperbevel van kolonel *Somerset*, naar Fort *Beaufort* te zenden, ten einde het land tot aan het *Visch-rivierbosch* te zuiveren, waarnaar het avvallig opperbevel *Tola*, met de *Kijnen*, getuigt toe was. Het opperbevel *Um-kelle*, dien men vroeger gewaarschuwd had; betoonde zich bereid de beweging tegen *Tola* te ondersteunen.

De terugkomst van het nederlandsche schip *Brasiliën* in de haven van Natal had eenige beweging veroorzaakt, waarop de majoor *Smith* last gegeven heeft,

den kapitein van dat vaartuig, als mede den super-cargo *Smellekamp*, dedelijk bij hunne landing, in hoedanigheid te nemen, terwijl het schip de haven heeft moeten verlaten. Het had de reis van Rotterdam, in negentig dagen afgelegd, en aanboord daarvan bevonden zich zestien passagiers, waaronder een bevoorrad leeraar en zijne echtgenoot, die voornemens zijn zich aldaar te vestigen. Het scheen, dat *Smellekamp* de afkeuring van de vroegere handeling der boeren door het Nederlandsch gouvernement veinsde te ontkennen. De meest dwaze geruchten waren bij de aankomst van de *Brasiliën* onder de Boeren verspreid, onder anderen dat de prins van *Oranje* zelf aan boord daarvan was derwaarts gekomen.

Nadere berigten van Java ontrangen, betreffende de in den nacht van den 5den op de 6den januarij, op het eiland Nias plaats gehad hebbende aardbeving, vermelden meerdere bijzonderheden omtrent dit natuurverschijnsel. De schokken duurden negen minuten onophoudelijk voort. Huizen stortten in en bedolven de inwoners onder derzelver puinhopen. Een gedeelte van den berg *Horoffa* is in den afgrond nedergeploft, waardoor de borstwering der benting, zoo ook de gouvernements-geboeven, met uitzondering van de kommandants-woning, ineenzakten. Eene groote kampong, *Mego* genaamd, werd door eene hemelhooge golf weggespoeld, waardoor menschen-levens verloren gingen.

Dezelfde golf nam in de nabijheid van den een uur noordelijker gelegen berg *Sie Tolle*, plaats, met zulk een geweld uit de rivier op, dat de vaartuigen, waaronder eene gouvernements-kruisboot, 100 a 150 passen van hunne ankerplaats, op den wal werden geslagen.

De vroeger te kennen gegeven onderstelling, dat de *Atchinezen* van *Glorá* dit voorval zouden benuttigen, om de militaire bezetting op *Maas* gewapend aan te vallen, is sedert niet bevestigd.

Uit *Vlaardingen* schrijft men, van den 19den dezer, dat men sedert eenigen tijd op de *Maas* eenen veel vroegeren vloed heeft waargenomen, dan volgens de watergetij-rekening plaats moest hebben, zoodat het op den Droogen voor de *Maas* reeds twee uren vroeger hoog water is. Van dit buitengewoon verschijnsel, te meer opmerkelijk bij den *Maas* heerschende oostenwind, en voor de scheepvaart, bij het aandoen en binnenvloopen der *Maas*, hoogstbelangrijk, heeft men dusverre geene verklaring kunnen geven.

Vlissingen, 23 sept. Gisteren morgen omstreeks half elf ure voor een der oorlog-stoomschepen, behoorende tot het eskader, hetwelk H. M. de koningin van Groot-Britanje op hoogstderzelver bevel, op de *Schelde* af naar zee. Spoedig volgden, bij meerdere of mindere tusschenpozing, andere tot dit eskader behoorende stoomschepen. Omstreeks ten 5 ure naderde het stoomjagt, waarop zich Hare Groot-Britannische Majesteit en haar doorlichtige gemaal bevonden; deze vesting. Op het ter reede liggende oorlogsfregat *de Maas* paradeerden de matrozen en zoo van dit schip als van de vesting en het fort *Frederik Hendrik* werd het geschut gelost. Heden namiddag om 4 ure passeerde het laatste der oorlog-stoomschepen deze reede, dat, na met het fregat *de Maas* het gewoon salut gewisseld te hebben, het heeft genomen.

De afvaart van dit eskader had vele onzer naburen herwaarts gelokt. De reede leverde een vooruitgezicht gezig op, dat nog verhoogd werd door het schoone weder; terwijl de stoombooten *de Stad Vlissingen* en *de Schelde*, met een aanzienlijk getal passagiers een pleiziertogje op de reede weder stad deden.

Bij het doorloopen van de thans gewijzigde begroting, had men ook vele bewijzen aangetroffen, dat de regering nog steeds eenigzins huiverig is om met vasten tred op den weg van vereenvoudiging en bezuiniging voort te gaan, en dat zij daarbij ook niet altoos op de meest doelmatige wijze te werk gaat. Men heeft te dien aanzien onder anderen verwezen naar het hoofdstuk voor het departement van buitenlandsche zaken, bij hetwelk men wel de betrekking van attaché bij twee der aanzienlijkste gezantschappen heeft afgeschaft, maar tevens voor de titularissen een wachtgeld tot het volle bedrag van hunne bezoldiging heeft aangevraagd, door welken maatregel alzo geene andere uitkomst zal verkregen worden, dan dat men zich tijdelijk van de dienst dier ambtenaren zal verstoken hebben.

Ten bewijze, dat de maatregel van bezuiniging niet meer gestrengheid toegepast had kunnen worden, heeft men wederom herhaald de bedenking wegens de aanstelling en bezoldiging van eenen secretaris voor het parket van den Hoogen Raad, een ambtenaar, bij de wet op de regterlijke organisatie geheel onbekend en die te beter schijnt gemist te kunnen worden. Maar in den verleden jare een derde advocaat-generaal bij den Hoogen Raad is aangesteld; voorts de aanmerking ten aanzien van de toekenning van buitengewone schrijffoonen aan den griffier bij dat collegie, waarvoor te minder reden scheen te zijn, naardien die ambtenaar, boven de hooge voordeelen van de griffie, nog, op grond van vroegere betrekkingen, eene niet onaanzienlijke toelage geniet; wijders de bedenking wegens de verhooging van het tractement van den advocaat-fiscaal, waarin men, uit aanmerking van den bekrompen staat der financiën, steeds bezwaar bleef vinden, en eindelijk de aanmerking nopens de groote ongelijkheid in het bedrag der schrijffoonen voor de parketten van de provinciale gerechtshoven, waarvoor men bleef vermeenen, dat geene genoegzame redenen bestaan. Ook het belangrijk pensioen ad f 1926, toegekend aan het lid der opgeheven en slechts tijdelijk bestaan hebbende permanente commissie voor de zaken der R. C. eeredienst, is daarbij ter sprake gekomen en heeft nieuwe stof tot aanmerking gegeven, vooral uit hoofde de gepensioneerde gedurende eenen zoo geruimen tijd, nadat de commissie reeds niet meer werkzaam was, niettemin het volle tractement van f 4000 heeft genoten.

In het bijzonder echter hebben vele leden afgekeurd, dat, op een tijdstip, dat zulke zware opofferingen van de natie worden gevorderd, en dat zoo vele ambtenaren uit de dienst worden verwijderd, of het grootste gedeelte van hun inkomen moeten verliezen, de regering heeft kunnen besluiten om *nieuwe* betrekkingen daar te stellen, zoo als het geval is bij het departement van justitie, op welks begroting thans voor het eerst, behalve een derden referendaris, op eene jaarwedde van f 3000, ook nog een inspecteur der gevangnissen op eene bezoldiging mede van f 3000 wordt aangevraagd; gelijk ook bij het departement van binnenlandsche zaken, onder welks uitgaven thans voor het eerst voorkomt het tractement van eenen inspecteur van de jacht, benevens een post voor reis- en bureau-kosten, ter vervanging van de tractementen van drie hoofdopzieners van de jacht, die ieder f 2000 genoten, doch nu in het genot van pensioen zijn gesteld. Evenmin kon men goedkeuren, dat, terwijl zoo vele officieren met een sober pensioen uit de dienst worden ontslagen, aan eenen onzer vlag-officieren daarentegen niet alleen het dubbel non-activiteits-tractement aan zijnen rang verbonden, ten bedrage van f 3000, maar nog daarenboven eene toelage van f 1200 sjaars, en alzoo gezamenlijk f 7200 is toegekend. Men meende, dat dergelijke ongelijkmatigheden in het toekennen van beloningen thans meer dan ooit behoort vermeden te worden, opdat de natie de zekerheid bekomme, dat, met ter zijde stelling van alle persoonlijke consideratiën, het beginsel van bezuiniging alhier toegepast en tot alle betrekkingen wordt uitgestrekt.

Overigens heeft men bij het laatste onderzoek in de afdeelingen op nieuw aangedrongen op de regeling en afdoening van onderscheidene zaken, welke men achtte in regstreeksch verband te staan met de begroting; zoo als de zaak betrekkelijk het aandeel, dat Luxemburg in de nationale schuld behoort te dragen, die rakende

de domeinen van prins Frederik der Nederlanden, de verevening der betaalde som aan de agnaten van het huis van Nassau, en de reparatie van de uitgaven op den bekenden staat, vermeld. Men verklaarde niet te begrijpen, waarom de regering deze aangelegenheden niet tevens werd verspreid op de begroting, dat het er niet meer dan tijd is, om de vroeger gedane toezeggingen daaraan door de regering gevolg worde gegeven. Ook op de zaak der pensioenen is men tevens gekomen, bij welke gelegenheid onderscheidene leden de vrees hebben geuit, waarvoor zij in het antwoord op dit punt hadden gevonden, dat de wettelijke regeling van het onderwerp der pensioenen onbepaald zou worden uitgesteld, hetgeen in geenen deele strooken zou met de veelmaals geblekene wijze van denken van de meerderheid der Staten-Generaal. En wat de toepassing van het besluit van 29 augustus 1842 aanbelangt, zoo had men wel met genoegen vernomen, dat daarmede bij onderscheidene departementen een aanvang is gemaakt, doch was men vrij algemeen van oordeel, dat de uitkomsten, welke daardoor verkregen zijn, als niet voldoende zijn aan te merken en wenscht men derhalve, dat de toepassing meer algemeen en met de meeste gestrengheid moge plaats hebben.

Er is voorts door de groote meerderheid wederom aangedrongen op eene meer volledige openlegging van den toestand van slands financiën, waartoe men, zoo mogelijk, nog vóór de opening der beraadslagingen over de begrotings-wetten, van de regering, zou verlangen te ontvangen eene eenvoudige, maar duidelijke opgave van den staat onzer geldmiddelen, misgaders van den stand van srijks kas op een bepaald tijdstip, bij voorbeeld, op 1° januari of 1° juli dezes jaars, met aanduiding van het gebruik der genegotieerde 18 millioen voor den ouden achterstand en van de uitgegeven schalksbiljetten.

Ook heeft men verlangd eenige inlichting te bekomen ten aanzien der genoegzaamheid van de geldmiddelen voor 1843, en zoo het mogt kunnen worden berekend, dat door de toegestane middelen niet in de behoeften van dat dienstjaar zal kunnen voorzien worden, alsdan zou men wenschen eene opgave te bekomen van het bedrag, waarop het vermoedelijk tekort bij approximatie kan worden geraamd. Voorts is bij deze gelegenheid op nieuw het gesoelen ontwikkeld, dat er eene scherpe afscheidingslijn behoorde getrokken te worden tusschen het verledene en het tegenwoordige, waartoe de likwidatie en opruiming zoo veel mogelijk van alle speciale fondsen vóór alles in aanmerking behoorde te komen, ten einde langs dien weg alle verborgen te korten, welke nog mochten bestaan, mogen ontdekt en het bedrag daarvan op srijks achterstand overgebracht kunne worden.

Te dezer plaats dient ook nog vermeld te worden, dat de meerderheid der Kamer zich geenszins kan vereenigen met de opvatting der regering, op pag. 5 der memorie van beantwoording kenbaar gemaakt, alsof de rekening, bedoeld bij het 2de lid van art. 126 der grondwet, en van welke ook in de artt. 37 en 38 der instructie voor de algemeene rekenkamer is gewaagd, eenzellig zoude zijn met het verslag, hetwelk, naar luid van het 1ste lid van het aangehaalde artikel der grondwet, jaarlijks aan de Staten-Generaal moet worden medegedeeld. De bevoordingen, in opgemeld artikel gebezigd, doen naar het oordeel der meerderheid, ten duidelijkste zien, dat hier twee van elkander afgescheiden zaken zijn bedoeld.

Met betrekking tot den vorm, waarin de verschillende hoofdstukken der begroting thans vervat zijn, hebben vele leden verklaard bij hunne vroeger medegedeelde bedenkingen te moeten blijven volhouden. Die leden meenden althans niet te kunnen goedkeuren dat in een zelfde artikel allerlei vreemde soorte onderwerpen waren vereenigd en zamengevoegd, hetgeen, hunnes inziens, ten gevolge zou hebben, dat de controle bemoeijelijkt en gehandeld zal worden in strijd met het ware doel en de strekking van voorsz. 23ste artikel der instructie voor de rekenkamer. In het voorloopig verslag heeft men enkele posten aangeduid, om de ondoelmatigheid van zoodanige vermenigvuldiging te doen uitkomen; thans zal men zich daarbij bepalen om op te merken, dat onderwerpen, die vroeger in verschillende afdeelingen waren gesplitst, nu onder dezelfde afdeeling zijn zamengevoegd, zoo als het geval is ten aanzien van de kosten van het ministerie en die van het regt van waarborg, op het 1ste hoofdstuk B. Bij het jongste onderzoek is dan ook weder aangedrongen op eene meerdere splitsing en betere specificatie van vele posten, en vooral op eene

strengere afscheiding tusschen personeel en materie, waardoor natuurlijk een grooter aantal van artikelen zal ontstaan, maar ook tevens de taak van de algemeene rekenkamer, om hare contróle op de wettelijk vastgestelde berekeningen van ieder hoofdstuk te kunnen uitvoeren, aanmerkelijk zal worden verlicht; terwijl daardoor ook nog het voordeel zal voortvloeien, dat de Staten-Generaal bij de ontvangst der afgesloten berekeningen, zich in staat zullen bevinden, om ieder post van dezelve met den betrekkelijken post der begroting te kunnen vergelijken, en daarop het onderzoek nopens de deugdelijkheid eener volgende begroting te kunnen gronden.

Bij deze zelfde gelegenheid hebben eenige leden gevraagd, of er geene maatregelen zouden behoorde genomen te worden, tot opheffing van de moeilijkheden, welke in de toepassing van de instructie der rekenkamer schijnen ondervonden te worden, en welker voortdurend bestaan eene oorzaak zou kunnen worden van gestadige botsingen tusschen de regering en dat collegie. Men wenscht hierop de aandacht der regering gevestigd te hebben, en vermeent in bedenking te moeten geven: of niet eene zoodanaamde rekenkamer het geschikte middel zoude zijn, om alle moeilijkheden vóór het vervolg te doen ophouden.

Alvorens over te gaan tot de mededeeling der gevoelen van de leden omtrent de onderscheidene hoofdstukken der begroting, moet de centrale afdeeling, naar aanleiding van het haar kenbaar gemaakte verlangen van de groote meerderheid, te dezer plaats een nadruk aandringen, dat de regering moge terugkomen van het, naar het schijnt, door haar aangenomen beginsel, dat een ambtenaar, in elk geval en in weerwil van veranderde omstandigheden, regt heeft om het tractement te behouden, hetwelk hem eenmaal is toegelegd. De stelling zelve kan, naar het gevoelen der meerderheid, in geen geval, zelfs niet bij eenen meer gunstigen staat van zaken, worden toegegeven: maar vooral schijnt zij bedenkelijk in een tijdsgewrigt, waarin de krachtadigste maatregelen door de regering worden voorgesteld en zware en drukkende offers van de natie gevorderd worden. Uit dien hoofde is het de wensch der groote meerderheid, dat de regering hare denkwijze op dit punt zal laten varen en zich door geene personele consideratiën zal laten terughouden, om de bezoldigingen der ambtenaren te regelen in verhouding tot de diensten die werkelijk en dadelijk worden verrast, zonder daarbij vroeger bewezen diensten of vroeger genoten hoogere bezoldiging in aanmerking te nemen. Langs dien weg zal de uitkomst kunnen verkregen worden, welke algemeen voor hoogst wenschelijk wordt gehouden, dat alle zoodanaamde toelagen, hetzij afzonderlijk genoten wordende, hetzij vereenigd met het tractement, hoedanige nog in zoo grooten getale op de begroting worden aangetroffen, zoo mede alle ommattingen van tractement met wachtgeld daarvan geheel zullen wegvallen, waardoor tevens aan de natie een krachtig bewijs zal worden gegeven, dat hare bijdragen tot geen ander einde worden gebezigd, dan tot voorziening in de werkelijke en onvermeidelijke behoeften van het staatsbestuur. Terwijl de groote meerderheid alzo verklaard heeft niet te kunnen assen in het gevoelen der regering, op pag. 8 der memorie van beantwoording, uitgedrukt, dat het niet billijk zoude zijn, om aan ambtenaren eenmaal toegezegde tractementen te onthouden, wanneer maatregelen van bezuiniging aanleiding geven om hetzij die tractementen te verminderen, hetzij geheel te supprimeren, zoo heeft de meerderheid zich te dien aanzien beroepen op het aauhangig voorstel betrekkelijk de regterlijke organisatie waarbij de regering zelve geene avarigheid heeft getoond en de toepassing van soortgelijk beginsel zelfs op ambtenaren, die voor hnn leven waren aangesteld, aan de wetgeving voor te dragen.

Opzichten het mischien overbodig kan schijnen, om de voorafgaande aanmerking door voorbeelden te laten verstaan, vermeent nogtans de centrale afdeeling deze in verband met de haar medegedeelde aanwijzing, medebepaaldelijk toepasselijk te moeten verklaren: op het tractement van een hoozen staats-ambtenaar, en de toelage van eenen staatsraad, onder het 1ste hoofdstuk, op het tractement en afzonderlijk toegelegde genoten door eenen referendaris; op het IV^{de} hoofdstuk, op de personele toelagen, ad f 2000, van de gouverneurs van provinciën, tot die betrekking toe, steld sedert het besluit van 1832, betrekkelijk de mindering der bezoldigingen, op het IV^{de} hoofdstuk, op de toelagen, aan eenen staatsraad in buitengewoon

aan den betaalmceester-generaal en aan den agent van het ministerie van financiën toegekend, op het Xde hoofdstuk; eindelijk op die van den secretaris-generaal, op het Xde hoofdstuk, en op die van zijnen ambtgenoot, op het XIde hoofdstuk.

Hoofdstuk II. Vele leden hebben verklaard, bij hun verzoeken te moeten volharden, dat de uitgaven en begroting moeten worden gebragt. Zij oordeelen, dat, daar de commissie van likwidatie ontbonden is, en de afzake kan geacht worden hare werkzaamheden te hebben volbragt, van die zijde geen bezwaar meer kan bestaan.

Hoofdstuk III. Toen, bij gelegenheid van het onderzoek der leden over de thans loopende tweejarige begroting, door de meerderheid aanmerking gemaakt op het te hooge tractement van den generaal bij een der naburige hoven, heeft de regering op pag. 12 van de memorie van beantwoording daarvoor als redenen aangevoerd, vooreerst het gewigt dier zending in de toenmalige omstandigheden, en ten andere de persoonlijke beschouwing wegens de aanwezigheid van dien gezant op eene bezoldiging tot het bepaalde bedrag. Beide die redenen thans verfallen is men niet zonder bevreemding ontwaart gevestigd, dat het tractement van den tegenwoordigen gezant weinig verschilt met dat van zijnen voorganger, en althans in geene verhouding staat met dat van andere gezanten van gelijksoortige zendingen. De meeste leden hebben dan ook betuigd, dat zij geene vrijheid zouden kunnen vinden, om eene tractementsuitgave goed te stemmen, welke, hunnes inziens, in de tegenwoordige omstandigheden als overdreven moet beschouwd worden. (Vervolg hierna.)

Ingezonden stukken.

Belasting op de inkomsten.

De taak van een minister van financiën schijnt, bij ons te lande, hoofdzakelijk te bestaan in het uitvinden van nieuwe belastingen. De nieuwe minister is niet achterlijk in het behartigen van die taak. Z. Exc. is pas in functie, of er komen niet minder dan 5 ontwerpen van nieuwe belasting te voorschijn, namelijk, twee op vewarnde (zegel en successie) en drie versch toebereide (accijns; tractementen, vaste goederen). Als dat zoo voortgaat, zullen wij binnen kort een monsterkaart van belastingen in alle denkbare varietetten bezitten, zoo geen rijk ter wereld zal kunnen aanwijzen. Mogt Z. Exc. het, echter, bij deze 5 willen laten, zoo zal ook nog in dat geyal het oude met het nieuwe een zeldzamen geveenaard ensemble opleveren. De natie zal er volstrekt geen meer verlangen. Reeds nu loopen ons de oogen over van aandoening, bij het schoone vooruitzicht, hetwelk ons, ingeval van aanneming dezer 5 nieuwe belasting-soorten, geopend wordt. Daar, echter, de nood der schatkist dringend is, en men niet gezind schijnt het herstel van het verbroken evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven te zoeken in het deuzendmalen aangeprezen radicale middel van stelsdmatige vereenvoudigingen en besparingen op groote schaal, en in verband met de noodige wijzigingen der grondwet, zoo zullen de belastingen van heden wel zwaar mogelijk zijn en wat mitsdien te wachten, dat althans eenige der nieuwe ontwerpen, hetzij dan met of zonder transactie, wel zullen doorgaan.

In dat geval blijft ons niets over dan ons zuchtende te onderwerpen. De nieuwe middelen, die nu reeds met moeite zich op de been houden, zal zich op nieuwe inbruyningen en ontberingen moeten voorbereiden. Elk die niet in de intimie niet schillen, bevoelden, zal allen met meer moeite zweemt moeten verbanne, en ten gevolge van dat alles zal het der schatkist gemeente al meer en meer mogelijk vallen op eene eerlijke wijze een karig stuk brood te bekomen. Welke gevolgen zulk eene onnatuurlijke overdrijving der lasten op den duur zal hebben, welke misrekeningen en teleurstellingen het zal teweeg brengen, welken invloed dezelve zullen hebben op de staat der natie, hoe de regering zich in verlegenheid zal gebracht zien, ja, hoe het geheele land in gevaar zal gebragt worden, wanneer eens oorlog of buffengewone rampen, buffengewone offers noodig doen worden, terwyl de ledige schatkist, en de uitgeputte natie niets meer zullen vermoogen; is staat ons spoedig de oogen afwenden van dat smart tafereel der mogelijkeheid, dat tafereel, hetwelk nu nog maar in het denkbeeldige bestaat; maar bij den eersten staatschok in Europa, bij de eerste uitbarsting der elementen eene onnatuurlijke waarheid worden kan! Denken wij daar niet op, wij mogen niet verzuimen, wij mogen ons om

geene toekomst bekommeren, wij hebben meer dan genoeg te doen om ons staande houden in het oogenblik van heden; wij zijn gelijk aan den reiziger, die een smal en ongemakkelijk bergpad betreedt, en met angst en inspanning tred voor tred moet traecten zich op de been te houden, om niet in de nevens hem gapende kloven te storten; vooruitblikken mag hij niet, of zijn pad hem naar een herbergzaam dal, of naar een peiloozen afgrond voeren zal, ach, dat moet hij aan het geval overlaten, daarmede kan hij zich niet bemoeijen, hij kan slechts op oogenblikkelijk zelfbehoud denken, hij moet slechts hijgen en zwoegen, om op zijn hobbelig en doornig pad zoo lang mogelijk voort te sukkelen.

Zoo, gelijk te vreezen is, ons de ramp mogt treffen eener belasting op de inkomsten, mogt die, vooral op de wijze zoo als die ontworpen ligt, onbillijkste en onzedelijkste aller belastingen ons werkelijk opgelegd worden, dan willen wij toch wenschen en bidden, dat men bij de toepassing daarvan niet als in het blinde de inkomsten treffe, waar men die ook vinde, maar eene klassificatie make naar gelang van de bezwaardheid der huisgezinnen, welke van de inkomsten moeten leven; zonder dat toch, sal men in de schreeuwendste onregtvaardigheden vervallen, en ontelbare jammerklagen zullen er oprijzen.

Met angstige verwachting worden de beraadslagingen over de financiële ontwerpen te gemoet gezien, donkere wolken pakken zich te zamen, onheilspellend is het verschiets der toekomst. In de handen der vertegenwoordiging ligt thans het lot des vaderlands. Op haar berust onze laatste hoop. Zal ook die laatste hoop verijdeld worden, en al meer en meer de nare duisternis ons omgeven? Of zal — God gever het! — in krachtige taal het verkeerde worden afgewezen, en het fiat lux! worden uitgesproken, hetwelk levenwekkend zal weergalmen door het verkwijpend vaderland?

V. W.

Aan de Redactie.

Ein Bellah mensche, een onbegrepen man, met een verheerlijkt des monte omme, wonekt met sijn oogen, spreekt met sijn voeten, leert met sijn vingeren; In sijn herte sijn verkeerheden, hij smeedt t aller tijd quaet; hij werpt twisten in. Daerom sal sijn verderf haestelick komen: hij sal schietich verbroffen worden, dat er geen genesen san en zij.

Salomo, Spreucken C. VI. 12, 13, 14, 15.

Onwillekeurig komen boven aangehaalde spreuken den meesten ingezetenen dezer stad voor den geest, bij het lezen van het *Iets over het adres, van den heer W. J. ALPHERTS enz.* voorkomende in de *Arnhemse Courant* van 13 dezer; dit stuk, waarvan de schrijver zich schuif houdt onder den zoeklinkenden naam van een vriend der armen, heeft geene andere strekking, dan om genoemden heer ALPHERTS, stads-doctor en wethouder, in het oog zijner landgenooten, als een onwaardig mensch ten toon te stellen, en daardoor zijne zaak bij de Staten-Generaal zoo veel mogelijk te benadeelen; bijzonder belang of personele vijandschap kan alleen de drijfveer dezer verachtelijke daad zijn: ieder weldekenende hier ter stede is daarvan volkomen overtuigd, en zal het als zoodanig beoordeelen; maar buiten af, is het niet alzo; het is daarom dat men dit ter inlichting wenschte geplaatst te zien.

Het is niet de heer ALPHERTS, maar het stedelijk bestuur, dat zich eenparig aan den heer minister van binnenlandsche zaken en vervolgens aan Z. M. den koning gewend heeft, ten einde te verkrijgen, dat de heer ALPHERTS de betrekkingen van wethouder en stads-doctor mocht blijven bekleeden; dit mag wel als een vereerend blijk van achting en tevredenheid gelden, en tevens daarvoor, dat het bestuur geene vrees heeft, dat de belangen der zieke armen door den wethouder ALPHERTS zullen verwaarloosd worden; die vrees zoude ook wel ongegrond zijn, daar een twintig-jarige ondervinding zulks genoegzaam weerspreekt; immers de heer ALPHERTS heeft die betrekkingen gedurende al dien tijd waargenomen, en nimmer zijn eenige klagen over zijne behandeling van de arme zieken bij het bestuur ingekomen, noch van de armen zelve, noch van eenige armbezoekers, die echter dagelijks met de armen in aanraking komen, derzelver behoeften en nooden onderzoeken, en dus zeker door hen, indien er gegronde redenen tot klagen mochten bestaan, daarvan zouden zijn onderrigt; men mag toch niet onderstellen, dat de Armbesturen (er zijn er vijf, en geene derzelve geniet eenige subsidie uit stads-kas.) niet vrees voor den wethouder hunnen pligt zoo schandelijk zou-

den veroorzaken, en de dierbaarste belangen der arme zieken, die zij behooren te beschermen, zouden verwaarloozen.

Een vriend der waarheid.

Mijnheer de redacteur!

Onaangenaam werd ik verrast, toen ik uw gezicht blad van zondag 17 dezer in handen nam; en dankte het artikel las, ingezonden door den heer Dr. J. W. DE MAN, ten opschrift voerende: *„Het groote belang van kundige controleurs der belastingen“*, waarbij zijdelings, doch op eene voor ieder verstaanbare wijze, mij de smet wordt aangevoeren, zoo van onkunde, als chicane- en vexatie-zucht in mijn eormalige ambtsbetrekking van controleur der belastingen te Breda.

Ik ben uit eigen beweging, doch niet zwaare inzichten, thans eenvoudig ambtelos burger, op mijn aanhoudend verzoek eervol uit gemeelde betrekking ontslagen, wijl het mij verdroot lagert nederig, onderdanig, onderworpen-gelukkig, gelijk men dit in het gezegend land onzer vaderen van alle ambtenaren vergt, eener administratie ten dienste te staan; met welker inzichten, handelingen en gedragingen, bijzonder met betrekking tot deze provincie, ik mij sinds lang niet vereenigen kon, en van zeer nabij had gezien, hoe bij die administratie eenzijdige gunst en magtige voorspraak meerder weggaat dan veeljarige ijverige en onbesproken pligtsbetrachting, en yvering, noch uit pligt, gevoel ik mij dus genoodzaakt om de handelingen van dat bestuur en het algemeen of in dit bijzonder geval te verdedigen, ik heb den ook een volstrekt stilzwijgen hebben bewaard, indien Dr. DE MAN, die zich beklaagt, dat men hem geen recht laat wedervaren, zich had vergenoegd met de regel van het bestuur, door hem aan de wetenschap getoet, wederlegd en bestreden, want de beslissing der openbare meening te onderwerpen, maar nu men heeft kunnen goedvinden, mij even noodeloos als liefdeloos en onkiesch, al of niet voorbedacht openlijk in deze zaak te betrekken, en ben ik aan mij zelve verpandigd om mijn gebonden gedrag te ver voor zoo veel mogelijk den bevestigden maatregel openlijk te regtraadigen.

Want hoezeer ik nu, in het ambtelos leven, zelfs zonder eenige schadeloosstelling voor mijn veeljarigen diensttijd, teruggetreden, zoo min mogelijk de verwonnen rustige kalme van mijn gemoeide door de afwijking aan het verledene, en terugblik op de afgeleide ambtelijke loopbaan, tracht te versterken, en te versterken, den goeden dank mijner medeburgers, voor wat verre ik dien als ambtenaar mocht gemeten, op veel te hoogen prijs, dan dat ik lijdelijk zoude kunnen aanzien, hoe men denzelve door tachtige en onbillijke aantijgingen tracht te ontroeven.

Ten einde dus, voor zoo veel in mij is, te verzoeken men en weg te nemen de nadeelige indrukken, die het geschrift van Dr. DE MAN bij velen jegens mij weeten kunnen opwekken of reeds hebben opgewekt; want ik vrijheid van uwe bekende onpartijdigheid, te zoeken de plaatsing van de navolgende toelichting.

Ten jare 1839 werd door Dr. J. W. DE MAN, onder der de gemeente Prinsenhage, een stijfel-fabriek opgericht; naauwelijks in wekking, kwam Z. Exc. door wetenschappelijke nasporing op het denkbeeld en tot de overtuiging, dat men zeer gevoelig en voordelig met gezegde fabriek eene zoogenaamde snel-zijnermakerij in verband brengen en vereenigen kon.

Dit denkbeeld verkreeg weldra volledige toelichting. Tot opheldering strekt, dat bedoelde zijne fabriek den vervaardigd uit gedistilleerd en water, de fabriek kant geniet vrijdom van den accijns op het gedistilleerd, in diër voege, dat hij, blijkens de nog in werking zijnde resolutie van 27 December 1841, no. 61, voor den te vervaardigen azijn wordt aangeslagen in verhouding van tien vaten azijn voor elk vat binnenlandsch gedistilleerd ad 100 pCt., door hem onder genot van vrijdom van accijns ingeslagen.

Aanvankelijk ging alles zonder botsing, doch weldra bemerkte ik, dat ik de gunst van den heer DE MAN had verbeurd, meer dan waarschijnlijk, omdat ik formeel had geweigerd er in toe te stemmen en ook niet vermoegt te gedoozen, dat men de tarwe voor de stijfel-fabriek benodigd en weswegen de accijns wordt gerestitueerd, voor de wekking, door middel van een zoogenaamden jager van zomeen zuiverde.

Deze mijne handelwijze intusschen wordt geregtvaardigd, doordien, lo, niet ik, maar alleen het hooger bestuur bevoegd was zulks toe te laten;

20. die zemelen geen accijns hadden betaald, terwijl de tarwe-zemelen der broodbakkers, neringdoenden, enz. wel degelijk door den accijns worden gedrukt, nog daargelaten, dat de verzochte toelating misschien ten deze voor de administratie onraadzaam kon worden geacht, vermits zemelen, als grondstof gebezigt, azijnzuur tuitleveren.

Dit was de eenige discussie, die ik ter zake mijner ambtspligten met den heer DE MAN had, die hem mischien, doch ondanks mij, onaangenaam was of teleurstelde.

Op den 13den juni 1842, zonden mij de beambten van het stationnement Prinsenhage het door hun opgemaakt relaas van bevinding, waaruit bleek, dat zij op den 12den dier maand, krachtens het regt en de bereidheid hen bij pertinente verordeningen toegekend, en dus geenszins omdat dr. DE MAN zulks (volgens zijn schrijven), wel goedgunstig had willen geloogen, een onderzoek in zijne fabriek hadden bewerkstelligd, ten gevolge waarvan door hen was bevonden, dat alleen eene hoeveelheid rozijnen op den zelder zijner fabriek, maar eene hoeveelheid rozijnen en eene laag tarwe-zemelen op den binnenbodem eener tveelingkuip.

Om deze geconstateerde feiten juist te kunnen beoordeelen; met betrekking tot derzelver rechtspligten, moet men bekend zijn met de op het onderwerplijke geval van toepassing zijnde bepalingen, vooral in gemelde resolutie van 27 december 1841, no. 61, uitgevaardigd binnen den wettelijken werkring van het bestuur ten uitvoering der wetten en verordeningen op deze materie bestaande.

Sedaalite bepalingen luiden woordelijk als volgt:

20. Voor zoo ver niet worden bevonden, dat eenig snel-azijnmaker, nevens het gedistilleerd, ook andere stoffen bezigde, waaruit azijnzuur kan gevormd worden, zal hij onmiddellijk worden verstoken van de hierboven vermelde gunstige bepaling, en aan hem geen verdere inslag van binnenlandsch gedistilleerd, onder genot van vrijdom van den accijns, worden toegestaan.

20. Aan de ambtenaren voor den actieven dienst wordt een naauwkeurig en streng toezigt aanbevolen op de snel-azijnmakers, die vrijdom van den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd genieten, ten einde te zorgen, dat zij niet heimelijk andere grondstoffen bezigen.

De snel-azijnmakers zullen zich, alvorens eenigen naderen inslag van binnenlandsch gedistilleerd te doen, schriftelijk moeten verbinden alle zoodanige onderzoekingen van ambtenaren te gedoogen, als deze noodig zullen oordeelen, waaronder vooral moet begrepen worden het trekken van vocht uit de in werking zijnde knippen.

In het eene ontegensprekelyke waarheid, dat rozijnen en tarwe-zemelen stoffen zijn, waaruit azijnzuur kan gevormd worden, zelfs dr. DE MAN moet dit erkennen, zoo is het ook eene waarheid, dat de bijvoegde hier stoffen bij het gedistilleerd invloed heeft op de vermeerdering en vooral op de sterkte van den vervaardigd wordenden azijn.

Indien ik nu op grond dezer daadzaken onmiddellijk, gelijk ik dit des goedvindende, kon doen, den verleenden vrijdom van accijns bij voorraad had ingetrokken, wie zou mij hebben kunnen beschuldigen van chicane en vexatie?

Immers, om mij te regtvaardigen, behoefde ik mij slechts op de verordening, onder no. 2 vermeld, te beroepen; de duidelijke letter der wet besliste het pleit in mijn voordeel, ja zelfs, al kon dr. DE MAN klaarblijkelijk bewijzen, hetgeen hij niet heeft gedaan, dat die bepaling, absoluut toegepast, onzin is, en dat hij dus het slagtoffer is van onkunde en erbarmelijke belastingwetten, dan wijte hij dit niet aan mij, want zoo op het bestuur de dure verplichting rust om doelmatige verordeningen uit te vaardigen, de ambtenaar is gehouden de bestaande te handhaven en te executeren, hoe gebrekkig die ook zijn mogen.

Intusschen, die vrijdom werd niet voorloopig ingetrokken; den zachtsten weg kiezende, en met alle kieschheid en gematigdheid te werk gaande, vergenoegde ik mij met het bij mij ontyangen relaas eenvoudig aan den heer inspecteur van het arrondissement Breda op te zenden, met geleidende missive, waarvan de slot-inhoud aldus luidde:

Alvorens over te gaan tot toepassing van het verordende bij het 2de lid der resolutie van den 27sten December 1841, no. 61, heb ik vermeend de bevonden storting zoo van tarwe-zemelen als rozijnen aan U. W. E. G. te onderwerpen, met verzoek, om te vor-

den geïnfomeerd of het bezigen der aangeduide grondstoffen al dan niet onder die toelatingen kan worden gerangschikt, die zonder invloed op de vermeerdering in sterkte van den vervaardigd wordenden azijn kunnen worden aangemerkt.

Sints dien tijd vernam ik niets meer over deze zaak; door de administratie zijn mij inlichtingen, noch adviezen gevraagd, ik heb op geen stuk gerapporteerd, geen rekwest is mij door de handen gekomen, zoodat ik in alles slechts een lijdelijke rol heb vervuld, die zich bepaald heeft tot opzending van het mij ingeleverd relaas.

Alleen werd mij, bij missive van den 25sten januari 1843 (en dus zeven maanden later) kennis gegeven, dat, bij ministeriële beschikking van 9 december bevorens, de verleende vrijdom van accijns voor de snel-azijnmakerij van den heer DE MAN, te Prinsenhage was ingetrokken en dat aan de oprichters van het relaas van bevinding, de commissen der 2de en 3de klasse P. BOUWENS en L. F. GUYER eene premie van f 20 was toegekend, zijnde uit de premissen dier beschikking af te leiden, dat dezelfde genomen was, na ingewonnen bericht van den heer inspecteur-adviseur voor scheik- en wiskundige zaken bij het departement van financiën.

En nu, na dit kort verslag, darf ik het gerust aan een ieder overlaten te beoordeelen, of ik ten deze de blaam verdien, die men zijdelings op mijn naam wil doen kleven; vooreerst toeh ben ik lijdelijk in de zaak geweest, ten andere, al mogt Dr. DE MAN bewijzen, hetgeen hij niet doet, noch doen kan, als hebbende de duidelijke letter eener legale verordening tegen zich, dat die intrekking onregmatig is, dan wijte hij zulks aan de hoogere autoriteiten, maar niet aan mij, die aan dit alles, als het ware, vreemd gebleven ben.

Overigens stem ik volkomen in met des doctores wensch, dat namelijk mijn opvolger een kundig, redelijk en vooral braaf man zijn moge; de keus van zulke mannen is zoowel in het belang der regering als der schatplichtigen, en de gewichtige controle Breda verdient onder allen opzichte zulk een ambtenaar.

In zoo verre neem ik echter de vrijheid in gevoelen met Dr. DE MAN te verschillen, dat, mijns inziens, een goed controleur der belastingen juist geen scheikundige kennis behoeft te bezitten, zoo als de doctor, gelijk men uit zijn schrijven vermag op te maken, in zijn ideaal de controleurs schijnt te verlangen. Vele eigenschappen gaan vooreerst zelden gepaard, en ter beslissing of toelichting van zuiver wetenschappelijke vraagpunten, die bovendien zoo zelden voorkomen, kan de hoofd-administratie de adviezen inwinnen dier ambtenaren, wier roeping van zuiver wetenschappelijke aard is, en die speciaal tot dat einde aan het departement der financiën zijn geattacheerd.

Breda, den 21sten september 1843. H. GULJE.

Aan de Redactie.

Het overschoone nazomer-weder heeft mij ten tweedemale uitgelokt de bekoorlijke omstreken van het bevallig gelegen Arnhem te bekomen bezoeken; want, schoon ik jaarlijks gewoon ben, een Rijn-reisje te doen, kan ik, niet zoo zeer uit overdreven patriotisme, als wel huldige doende aan eigen ervaring, geenszins ontveinzen, dat de omstreken van Arnhem en Nijmegen, mij altijd dezelfde verrukking blijven opleveren en in geen en deele voor de Rijn-oorden in bevaligheid van natuur-tooneelen behoeven te wijken. Het eenige, wat mij in de Rijn-provinciën meer op den duur bevalt, is de vrij, zoo men zegt, ongegeneerde wijze van leven en de wijze dier stijve terughouding, onzen landaard, en nog zoo tot vervinging toe eigen; maar nog meer de wellevendheid, die men er jegens den vreemdeling in acht neemt. Hier schijnt het laatste bij de mindere volksklasse nog tot de vrome wenschen te behoren, daar ik er, bij eigene ondervinding, ook dit maal weder, tot mijne onaangename bevreemding, de sprekendste blijken van heb moeten zien.

Eene nog ongewone kleederdragt, die men immers naar eigen willekeur kan kiezen, stelt den bezoeker dezer heerlijke omstreken niet zelden bloot aan laakbare spotternij; terwijl ik zelf laatstleden maandag aan eene openbare beleediging bloot stond, die mij te meer verwonderde, omdat ik meende, dat de stedelijke politie hier op vrij goeden voet was geregeld.

Het was, namelijk, bij het zoogenaamd beproeven eener brandspuit. Dat zulks van tijd tot tijd moet plaats hebben, laat geen twijfel; maar dit behoort,

mijns inziens, dan ook niets anders ten gevolge hebben, dan het nemen eener proef, om, bij komende noodlottige gebeurtenis, met vrucht de eischte bluschmiddelen te kunnen aanwenden; beproeven der spuiten zou, mijns bedunkens, der ondergeleide of toezicht der politie of der magistrat behooren plaats te hebben, even als in geval van brand: opdat de proef in behoorlijken vorm nomen worde, maar niet, zoo als het onder andere laatstleden maandag aan den Velperweg toeging, eene dollemans- en dronkemans-pret. Niet alleen ik, toevallig dien weg langs gaande, aan de baldeheid der spuitgasten bloot stond, maar het smartend daar te moeten zien, hoe een wéerlooze grijsaard in de onbarmhartigste wijze en uit loatere aardigheid op het hemd toe nat gespoten werd, kunnende niet spoedig genoeg uit de voeten maken. Zulk een spuit-beproeven hoorde ik een der gasten eene lullige pret noemen, schoon het, mijns inziens, een zeer geoorloofd spel mogt heeten.

In de hoop derhalve, dat zulke schandtooneelen het vervolg door de bevoegde autoriteiten zullen worden te keer gegaan, heb ik geseend, UED. u plaatsje voor dit artikel in uw oetstvolgend nummer te mogen verzoeken, hetgeen, wel van plaatselijke gelegenheid zijnde, echter ook voor andere stedelijke regeringen een wenk kan zijn, om onaangename jegeningen van niets kwaads willeende en niets nutteloos uitrigtende aanschouwers voor te komen. Hiermede zal UED. verplichten

Arnhem, 20 september 1843.

Een uwer Geboonnesorden.

Advertentiën.

Heden beviel voorspoedig van eene Dochter **MARIA MARX**, Geb. van **BAR BANK**.
ARNHEM,
den 24sten September 1843.

Op den 24sten September 1843, is te ARNHEM overleden de Heer **DIRK GERHARDUS VAN EMBDEN**, in den ouderdom van 59 Jaaren en bijna acht maanden.

De handel in Thee, Koffij enz. door den overledene gedreven, zal door zijne kinderen onder het bestuur van zijnen Zoon **D. G. VAN EMBDEN** worden voortgezet.

+++ De **GRONOVENS E. DE N. NIEMEIJER** § 8. barigten hante geerde Stadgenooten, die zij bij hun Beroep van Huis en Rijnreisjeder gedurende de Winter-maanden, eenen HANDE in STEENKOLEN en GRUIS getoegd hebben. bevelen zich ook te dezen opzichte, in derzelver gunstigheid aan, belovende eene goede en prompte bediening.

Wordt te Koop aangeboden:

Twee goed gedresseerde **BIAKKEN**. Te bezorgen met franco-brieven bij den Stads-Drucker **C. C. PAGNE** te Tiel.

Men vraagt ten spoedigste te koop eene gezonde Melkgeerde **EZELIN** met opgaf van prijs. Adres onder Letter **B. W.** aan het Postkantoor te **Harderwijk**.

* * Bij den Boekhandelaar **T. FUSTEER**, Jr., Amsterdam, is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld **GESCHIEDKUNDIGE BESCHOUWINGEN**

VAN DE **WALVISCH-VISCHERIJ**, DOOR **C. BRANDLICHT**.

In dit werkje worden de middelen aangegeven, om de tak van nationale nijverheid in ons Land wederom werkzaam te doen zijn. Prijs 85 cents. Dezele zijn mede te bekomen bij de Boekhandelaars van Eldik Thiene, te Arnhem; M. Ballot, te Dordrecht; H. Lagerweg, te Dordrecht; A. Kruit, te Rotterdam; W. van Bocheren, te Groningen; W. de Wadding, te Harderwijk; J. Godebing Finnis, te Harlem; J. Swarts, te Leeuwarden; de Wed. H. A. F. te Rotterdam; van Bentham en Jutting, te Middelburg; C. Bakker, Bz., aan het Nieuwe Diep; B. Dehaan, te Utrecht; W. J. Thiene, te Zutphen, en verder bij de

Arktische
Nijmegen, 25 sept. 1843.

Tarwe vond heden veel begeerte, inzonderheid de neerlandische verzending, men heeft besteed voor de Hooglandsche Tarwe f 10.25 à f 10.50; Nieuwlandsche f 9; jarige Cleefche en Inlandische f 8 à f 10; f 6.75 à f 8.10; Zwartpuntige f 6 à f 6.50. — Eddele bij ruimen aanbod vlug af van f 5 à f 5.50 seer geringe f 4.80 à f 4.75. — Boekweitging van f 4.75, wel af. — Gerst begierd f 4.20 à f 4.50. — Havere f 2 à f 2.75. — Ervaten Jager aangeboden, de geringen handel van f 5.50 af 6.50. — Er is een partij circa 100 mudden Koolzaad à f 11 verocht te worden naar Cleefland.

Te Arnhem, bij **C. A. THJEME**, Boekhandelaar.